

Suomen Monikkoperheet ry:n lausunto hallituksen esitykseen sosiaali- ja terveyspalvelujen asiakasmaksulaista annetun lain muuttamisesta

Suomen Monikkoperheet ry antoi lausunnon lausuntopalvelun kautta. Tässä lausunnon keskeinen sisältö:

LAUSUNTO KOHTAAN 5 MAKSUTTOMAT TERVEYSPALVELUT

Suomen Monikkoperheet ry kiittää esitystä erityisesti siitä, että alle 18-vuotiaiden poliklinikalla tapahtuva tutkimus ja hoito säädetään maksuttomaksi.

Esisijainen lisäesitys: Alle 18-vuotiaan lapsen määritelmä tulisi kuitenkin ulottaa myös syntymättömiin lapsiin siten, että jo lähtökohtaisesti riskiraskaudeksi määriteltyjen ryhmien osalta raskauden aikaiset sikiön tai sikiöiden poliklinikalla tapahtuvat seurantakäynnit säädettäisiin maksuttomiksi.

Perustelut:

Normaalisti etenevässä raskaudessa raskauden seurannat toteutuvat maksuttomasti neuvolan lääkärin toteuttamina seurantoina. Sen sijaan riskiraskauksiksi määriteltyjen raskauksien poliklinikkaseuranta on maksullista. YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen 4 periaatteen mukaan lapsen ja hänen äitinsä on saatava erityistä hoitoa ja huolenpitoa, mukaan lukien asianmukainen hoito ennen ja jälkeen synnytyksen. Lasten yhdenvertaisuuden ja parhaan mahdollisen hoidon näkökulmasta poliklinikalla toteutetun seurannan maksullisuus voi näin olla ongelmallista. Monisikiöraskaus luokitellaan jo lähtökohtaisesti aina riskiraskaudeksi ja sitä seurataan poliklinikalla toteutettuna seurantana, joka on maksullista. Tämä ja muun muassa päihteitä käyttävien äitien HAL-seurantakäyntien maksullisuus voi vaikuttaa haitallisesti päihteitä käyttävien äitien raskauden seurantaan. Kaikkien erityistä raskauden seurantaa tarvitsevien odottajien raskauden seurannan muuttamista maksuttomaksi onkin syytä tarkastella lain käsittelyn yhteydessä.

Toissijainen esitys: Suomen Monikkoperheet ry esittää kohderyhmänsä eli monikkoperheiden osalta toissijaisesti seuraavaa: "monisikiöraskauden seurannan äitiyspoliklinikkamaksujen tulisi olla maksuttomia sen seurantakäyntimäärän osalta, jolla erikoissairaanhoidon äitiyspoliklinikalla tapahtuvien monisikiöraskauksien seurantojen

Suomen Monikkoperheet ry:n lausunto hallituksen esitykseen sosiaali- ja terveyspalvelujen asiakasmaksulaista annetun lain muuttamisesta

määrä ylittää riskiyksösraskauksien äitiyspoliikkaseurantojen määrän" eli noin 5 käyntikertaa. Seurantakäyntimäärä perustuu Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen viimeisimmän kymmenen vuoden tilastoon, jonka mukaan monisikiösynnyttäjillä on keskimäärin noin 5 äitiyspoliikkaseurantakäyntiä enemmän äitiyspoliikkakäynnillä kuin kaikilla synnyttäjillä keskimäärin (THL, 2010-2017, äitiyspoliikkakäyntien keskiarvot sairaanhoitopiireittäin 2010-2017, kaikki synnytykset ja monisikiösynnytykset). Tämä toissijainen esitys tarkoittaa, että monisikiöodottajan osalta maksuttomaksi tulisi se osa poliikkikäynneistä (5), joka ylittää tilastojen mukaan kaikkien riskiraskauksien tyypillisen poliikkikäyntien määrän (3), eikä keskimääräistä monisikiöraskauden poliikkaseurantojen kokonaismäärää (8, ensisijaisen esityksen mukainen).

LAUSUNTO KOHTAAN 7b PALVELUN PITKÄAIKAISUUS

Lapsiperheiden tarvitseman kotipalvelun näkökulmasta on ongelmallista, että lapsiperheen pitkäaikainen kotipalvelu määritellään yhtenevästi ikäihmisten kotipalvelun kanssa. Tällöin kotipalvelun maksun suuruus voi nousta liian korkeaksi perheille, joissa avun tarve on pidentynyt olematta kuitenkaan jatkuvaa.

Lapsiperheen kotipalvelu on yksi tärkeimmistä perheen jaksamista tukevista ja perhetilanteen kriisiytymistä ehkäisevistä sosiaalipalveluista, joten sen kustannukset perheelle eivät missään tapauksessa saa muodostua esteeksi palvelun saannille. Kotipalveluapu on tehokasta ja edullista perheiden ennaltaehkäisevää tukemista. Erityisen perhetilanteen kuten esimerkiksi monikkolasten syntymän vuoksi tuen tarve voi olla pidentynyt ilman, että perheellä kuitenkaan olisi tarvetta lastensuojelun avohuollon tukitoimena annettavalle maksuttomalle perhetyölle.

Sen mahdollistamiseksi, että esimerkiksi jokaisella kotipalveluapua tarvitsevalla monikkoperheellä olisi taloudellisesti tosiasialliset mahdollisuudet käyttää kotipalveluapua, lapsiperheen kotipalvelu tulee nähdä tilapäisenä elämäntilanteeseen liittyvänä avun tarpeena eikä määritellä maksua ensisijaisesti säännölliseksi kuukausimaksuperusteiseksi, ikäihmisille annettavan kotipalvelun tapaan.

Ulla Kumpula

SUOMEN
MONIKKOPERHEET RY

31.3.2020

Suomen Monikkoperheet ry:n lausunto hallituksen esitykseen sosiaali- ja terveyspalvelujen asiakasmaksulaista annetun lain muuttamisesta

toiminnanjohtaja
Suomen Monikkoperheet ry

Suomen Monikkoperheet ry
Ilmarisenkatu 17 A
40100 Jyväskylä
p. 050 4359 004
toimisto@suomenmonikkoperheet.fi
www.suomenmonikkoperheet.fi

Yhteyshenkilö
Toiminnanjohtaja
Ulla Kumpula
p. 050 3280 730
toiminnanjohtaja@suomenmonikkoperheet.fi